

ZARZĄDZENIE nr 26/2025
DZIEKANA WYDZIAŁU NAUK MEDYCZNYCH
z dnia 5 grudnia 2025 r.

w sprawie ustanowienia regulaminu zajęć praktycznych i praktyk zawodowych na kierunku pielęgniarstwo

§ 1

Działając na podstawie § 23 pkt 12 Statutu Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I ustanawiam regulamin zajęć praktycznych i praktyk zawodowych na kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego i drugiego stopnia.

§ 2

1. Regulamin zajęć praktycznych i praktyk zawodowych na kierunku Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia stanowi Załącznik nr 1 do niniejszego Zarządzenia.
2. Regulamin praktyk zawodowych na kierunku Pielęgniarstwo, studia drugiego stopnia stanowi Załącznik nr 2 do niniejszego Zarządzenia.
3. Regulaminy, o których mowa stanowią integralną część Zeszytów zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, obowiązujących na Wydziale Nauk Medycznych od roku akademickiego 2025-2026.

§ 3

Nadzór nad realizacją regulaminu zajęć praktycznych i praktyk zawodowych sprawuje Pełnomocnik Dziekana ds. Zajęć praktycznych i praktyk zawodowych dla kierunku Pielęgniarstwo.

§ 4

Z dniem wejścia w życie niniejszego Zarządzenia tracą moc obowiązującą wszystkie dotychczasowe Zarządzenia Dziekana Wydziału Nauk Medycznych w zakresie objętym niniejszym dokumentem.

.

§ 5

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

DZIEKAN WNM

/-/ prof. dr hab. n. med. Krzysztof Książek

Regulamin zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych na kierunku Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia

I. Przepisy ogólne

1. Regulamin praktycznej nauki zawodu na studiach pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo jest zgodny z Regulaminem Studiów Poznańskiej Akademii Medycznej i Nauk Stosownych (PAM) im. Księcia Mieszka I w Poznaniu oraz z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 10 października 2024 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego, Dz.U. 2024 poz. 1514 (na podstawie Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Dz. U. 2023 poz. 742, z późn. zm.).
2. Niniejszy Regulamin określa zasady realizacji kształcenia praktycznego na studiach pierwszego stopnia kierunku pielęgniarstwo. Kształcenie praktyczne realizowane jest w formie zajęć praktycznych i praktyki zawodowej. Kształcenie praktyczne stanowi integralną część procesu kształcenia na kierunku pielęgniarstwo i podlega obowiązkowemu zaliczeniu.

II. Program zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych

1. Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe są integralną częścią procesu kształcenia na kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia.
2. Szczegółowy program zajęć praktycznych i praktyk zawodowych zawiera cele, zadania oraz wykaz godzin przewidzianych do zrealizowania przez studenta w placówce.
3. Zajęcia praktyczne oraz praktyki zawodowe są realizowane zgodnie z planem 3 – letnich studiów i odbywają się w wyznaczonych placówkach ochrony zdrowia.
4. Łączna liczba kształcenia praktycznego wynosi 2300 godzin, w tym: zajęcia praktyczne - 1100 godzin, praktyka zawodowa - 1200 godzin.
5. Student ma obowiązek odbycia i zaliczenia kształcenia praktycznego (wszystkich zajęć praktycznych i praktyk zawodowych) przewidzianych w planie studiów.

III. Cele zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych

1. Zapoznanie ze specyfiką i zasadami funkcjonowania lecznictwa zamkniętego (szpitale, zakłady opiekuńczo-lecznicze, zakłady pielęgnacyjno-lecznicze, hospicja) i lecznictwa otwartego (podstawowa opieka zdrowotna).
2. Zapoznanie się z wymaganiami sanitarno-epidemiologicznymi będącymi podstawą funkcjonowania każdej placówki świadczącej usługi medyczne.
3. Wzbogacenie i usystematyzowanie wiedzy oraz wykształcenie umiejętności zastosowania jej w praktyce pielęgniarstwa (integracja teorii zdobytej w trakcie studiów z praktyką).
4. Kształtowanie postawy samodzielnego rozwiązywania problemów.
5. Wdrożenie do samokształcenia.
6. Poznanie własnych możliwości na rynku pracy.

IV. Umiejętności nabyte przez studenta w zakresie opieki pielęgniarstwa:

1. Samodzielne wykonywanie zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta poszanowaniem i respektowaniem jego praw.

2. Promowanie zdrowia i edukacji zdrowotnej jednostki i grupy społecznej.
3. Rozpoznawanie warunków i potrzeb zdrowotnych pacjenta w zdrowiu i chorobie.
4. Kształtowanie umiejętności planowania i sprawowania opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem w zdrowiu i różnych stanach chorobowych. Nauka oceny wyników opieki pielęgniarstwiej.
5. Samodzielne udzielanie świadczeń w zakresie: zapobiegawczym, diagnostycznym, leczniczym i rehabilitacyjnym oraz wykonywanie medycznych czynności ratunkowych.
6. Podejmowanie współpracy z członkami zespołu terapeutycznego w procesie zapobiegania, diagnozowania, terapii, rehabilitacji i pielęgnowania.
7. Zapoznanie się z zasadami prowadzenia dokumentacji medycznej pacjenta.
8. Organizowanie środowiska opieki szpitalnej i domowej.
9. Organizowanie i planowanie pracy na własnym stanowisku pracy.
10. Przygotowanie pacjenta do samoopieki oraz opiekuna do sprawowania opieki nad pacjentem.

V. Prawa studenta – student ma prawo do:

1. Procesu kształcenia zgodnego z programem kształcenia i wymaganiami Uczelni oraz placówki, w której odbywają się zajęcia.
2. Warunków zapewniających bezpieczeństwo oraz ochronę i poszanowanie jego godności osobistej.
3. Życzliwego i podmiotowego traktowania w procesie dydaktycznym.
4. Sprawiedliwej, obiektywnej, jawnej oceny zgodnej z ustalonymi kryteriami.
5. Umożliwienia korzystania z dostępnej literatury medycznej w placówkach ochrony zdrowia.
6. Przerwy na posiłek w wyznaczonym miejscu i czasie.

VI. Obowiązki studenta:

1. Każdy student winien godnie reprezentować swoją Uczelnię.
2. Przestrzeganie regulaminu studiów PAM im. Księcia Mieszka I w Poznaniu.
3. Zapoznanie się i przestrzeganie przepisów placówki, w szczególności przestrzegania tajemnicy zawodowej oraz procedur epidemiologicznych i zasad BHP obowiązujących w danej placówce.
4. Posiadanie aktualnego orzeczenia lekarskiego wynikającego z rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 sierpnia 2019 r. (Dz.U.2019 poz.1651 z póź.zm.) aktualnego zaświadczenia sanitarno- epidemiologicznego, ubezpieczenia OC oraz NNW rozszerzonego o ekspozycję zawodową (zakażenie wirusem HIV i żółtaczką) oraz szczepienia przeciwko WZW typu B lub aktualnego wyniku poziomu przeciwciał anty-HBs, aktualnego zaświadczenia o niekaralności wynikającego z ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U.2016 poz.862) oraz wszelkich dodatkowych, innych dokumentów w zależności od wymagań danego podmiotu leczniczego.
5. 100 % obecność na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych oraz systematyczne i aktywne uczestnictwo w zajęciach.
6. Przestrzeganie Kodeksu Etyki Zawodowej Pielęgniarki i Położnej Rzeczypospolitej Polskiej, Karty Praw Pacjenta, zakaz udzielania informacji o stanie zdrowia i procesie leczenia.
7. Dbanie o dobrą atmosferę i powierzony sprzęt – korzystanie zgodnie z przeznaczeniem.
8. Przestrzeganie zasad współpracy w zespole i subordynacji w stosunku do przełożonych.
9. Noszenie estetycznego i pełnego umundurowania tj. odzieży ochronnej, obuwia medycznego oraz identyfikatora z imieniem, nazwiskiem, nazwą Uczelni i kierunkiem.
10. Punktualność: zgłaszanie się na zajęcia na 5 minut przed ich rozpoczęciem.

11. Zakaz samowolnego opuszczenia miejsca pracy, w sytuacji koniecznej – po uzyskaniu zgody nauczyciela akademickiego/opiekuna praktyk.
12. Zgłaszanie przyczyny nieobecności i usprawiedliwienie u osoby prowadzącej zajęcia, odpracowanie zajęć w wyznaczonym przez opiekuna terminie.
13. Studentka ciężarna jest zobowiązana do niezwłocznego poinformowania o tym fakcie Pełnomocnika i opiekuna praktyk oraz przedstawienia zaświadczenia od lekarza specjalisty o braku przeciwwskazań do odbywania zajęć i złożenia pisemnej deklaracji o osobistym ponoszeniu odpowiedzialności za decyzję odbywania praktyk.
14. Zabrania się ze względów epidemiologicznych oraz bezpieczeństwa własnego i pacjenta noszenia biżuterii, sztucznych paznokci i tipsów, wnoszenia i korzystania z urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk oraz telefonów komórkowych.
15. Systematyczne zaliczanie umiejętności zgodnie z kartą zaliczeniową przedmiotu.
16. Prowadzenie na bieżąco wymaganej dokumentacji.
17. Po zakończeniu praktyk sporządzenie sprawozdania z odbytej praktyki i przekazanie dokumentacji (w ciągu 2 tygodni po zakończeniu praktyk lub najpóźniej na tydzień przed zakończeniem semestru) Pełnomocnikowi praktyk: dziennik praktyk, sprawozdanie z praktyki, opinię i ocenę wystawioną przez opiekuna praktyk.

VII. Warunki zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych

1. Odbycie praktyki przewidzianej programem studiów w terminie i miejscu wyznaczonym przez uczelnię.
2. Terminowe przedłożenie przez studenta stosownej dokumentacji z odbycia praktyki (dziennik praktyk) Pełnomocnikowi Dziekana WNM ds. praktyk.
3. Wywiązanie się z zadań sformułowanych w programie praktyki i uzyskanie pozytywnej opinii i oceny wystawionej przez opiekuna praktyk oraz Pełnomocnika Dziekana ds. praktyk.
4. Wykazanie nienagannej postawy moralnej i wychowawczej oraz podporządkowanie się obowiązującym przepisom i poleceniom przez cały okres trwania praktyk.

VIII. Kryteria oceny efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

1. Posiada wiedzę teoretyczną obejmującą wykonane procedury pielęgniarские.
2. Wymienia cele, zasady, wskazania, przeciwwskazania oraz powikłania wykonywanych procedur pielęgniarских.
3. Przygotowuje sprzęt potrzebny do wykonywanych procedur pielęgniarских.
4. Realizuje procedury pielęgniarские zgodnie z obowiązującymi zasadami.
5. Dbą o bezpieczeństwo pacjenta, swoje oraz zespołu terapeutycznego.
6. Dokumentuje wykonane procedury pielęgniarские.
7. Jest realizatorem planu opieki pielęgniarskiej.
8. Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece.
9. Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.
10. Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywane zadań zawodowych,
11. Przestrzega praw pacjenta.
12. Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe.
13. Przestrzega tajemnicy zawodowej.
14. Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej.
15. Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.

16. Przestrzega regulaminu PAM im. Księcia Mieszka I w Poznaniu oraz przepisów i zarządzeń placówki.
17. Przestrzega punktualności oraz obecności na zajęciach.
18. Dbą o stosowny ubiór i estetyczny wygląd.

.....

Podpis studenta

Załącznik nr 2

Regulamin praktyk zawodowych na kierunku Pielęgniarstwo, studia drugiego stopnia

I. PRZEPISY OGÓLNE

Regulamin praktyk zawodowych na kierunku pielęgniarstwo jest zgodny z Regulaminem Studiów Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosownych (PAM) im. Księcia Mieszka I w Poznaniu oraz z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 10 października 2024 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego, Dz.U. 2024 poz. 1514 (na podstawie Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Dz. U. 2023 poz. 742, z późn. zm.).

Niniejszy Regulamin określa zasady realizacji kształcenia praktycznego na studiach drugiego stopnia kierunku pielęgniarstwo. Kształcenie praktyczne realizowane jest w formie praktyki zawodowej podlegającej obowiązkowemu zaliczeniu, stanowi integralną część procesu kształcenia.

II. PROGRAM PRAKTYK ZAWODOWYCH

Praktyki zawodowe odbywają się w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, z którymi uczelnia zawarła umowy lub porozumienia, w szczególności w oddziałach szpitalnych oraz gabinetach podstawowej opieki zdrowotnej (pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej i lekarza podstawowej opieki zdrowotnej).

Praktyki zawodowe są zgodne z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 10 października 2024r. i realizowane w ciągu minimum 4 semestrów studiów niestacjonarnych na kierunku Pielęgniarstwo.

III. CELE PRAKTYK ZAWODOWYCH

1. Zapoznanie się z zasadami funkcjonowania wszystkich obszarów lecznictwa zamkniętego (szpitale, zakłady opiekuńczo-lecznicze, pielęgnacyjno-opiekuńcze) oraz lecznictwa otwartego (podstawowa opieka zdrowotna);
2. Zapoznanie się z wymaganiami oraz procedurami sanitarno-epidemiologicznymi będącymi podstawą funkcjonowania każdej placówki świadczącej usługi medyczne;
3. Doskonalenie umiejętności praktycznych obejmujących udzielanie świadczeń zdrowotnych;
4. Zapoznanie się z zasadami prowadzenia dokumentacji medycznej oraz nauka oceny wyników opieki pielęgniarstwiej;
5. Wzbogacanie i usystematyzowanie wiedzy oraz umiejętności z zakresu czynności medycznych wykonywanych w ramach kompetencji zawodowych pielęgniarki.
6. Kształtowanie umiejętności oraz postawy samodzielnego rozwiązywania problemów zdrowotnych pacjenta w różnych stanach chorobowych;
7. Ugruntowanie postawy gotowości do samokształcenia.

IV. OBOWIĄZKI STUDENTA NA PRAKTYKACH ZAWODOWYCH

Student odbywający praktykę zawodową jest zobowiązany do przestrzegania regulaminu studiów Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I oraz przepisów, procedur i zarządzeń podmiotu leczniczego, w której odbywa praktykę zawodową.
Obowiązki studenta podczas realizacji praktyk zawodowych:

1. Każdy student winien godnie reprezentować swoją Uczelnię.
2. Przestrzeganie regulaminu studiów PAM im. Księcia Mieszka I w Poznaniu.
3. Zapoznanie się i przestrzeganie przepisów placówki, w szczególności przestrzegania tajemnicy zawodowej oraz procedur epidemiologicznych i zasad BHP obowiązujących w danej placówce.
4. Posiadanie aktualnego orzeczenia lekarskiego wynikającego z rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 sierpnia 2019 r. (Dz.U.2019 poz.1651 z póź.zm.), aktualnego zaświadczenia sanitarno- epidemiologicznego, ubezpieczenia OC oraz NNW rozszerzonego o ekspozycję zawodową (zakażenie wirusem HIV i żółtaczką) oraz szczepienia przeciwko WZW typu B lub aktualnego wyniku poziomu przeciwciał anti-HBs, aktualnego zaświadczenia o niekaralności wynikającego z ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U.2016 poz.862) oraz wszelkich dodatkowych, innych dokumentów w zależności od wymagań danego podmiotu leczniczego.
5. Zgłoszenie się do opiekuna praktyk i przedłożenie pisemnego skierowania i umowy wystawionych przez Poznańską Akademię Medyczną NS im. Księcia Mieszka I;
6. Realizowanie w pełni programu praktyk zawodowych;
7. Posiadanie odpowiedniego ubrania do zajęć (odzież medyczna, obuwie medyczne) wraz z identyfikatorem studenta, nie spóźnianie się na zajęcia;
8. Wykazywanie nienagannej postawy moralnej i wychowawczej oraz podporządkowanie się obowiązującym przepisom i poleceniom przez cały okres trwania praktyk;
9. Prowadzenie na bieżąco wymaganej dokumentacji, a po zakończeniu sporządzenie sprawozdania z odbytej praktyki;
10. Przedłożenie w ciągu 2 tygodni po zakończeniu praktyk wymaganej dokumentacji (zeszyt praktyk, sprawozdanie z praktyki, opinię i ocenę opiekuna praktyk, inne dokumenty – kopię umowy/skierowania na praktykę) Pełnomocnikowi Dziekana WNM ds. praktyk.

V. KRYTERIA ZALICZENIA PRAKTYK ZAWODOWYCH

Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest:

1. Odbycie praktyki przewidzianej programem studiów w terminie i miejscu wyznaczonym przez Poznańską Akademię Medyczną NS im. Księcia Mieszka I;
2. 100% obecności na praktyce zawodowej
3. Uzyskanie pozytywnej opinii i oceny wystawionej przez opiekuna praktyk.
4. Terminowe i zgodne z wytycznymi złożenie dokumentacji po zakończeniu praktyk Pełnomocnikowi Dziekana WNM ds. praktyk - uzyskanie zaliczenia.

VI. KRYTERIA OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH.

W zakresie wiedzy i umiejętności student zna i potrafi:

1. zasady i metody monitorowania stanu zdrowia pacjenta oraz realizacji działań promocyjno-profilaktycznych w populacji osób zdrowych;
2. standardy realizacji zaawansowanych i samodzielnych świadczeń pielęgniarских;
3. mechanizmy działania produktów leczniczych i zasady ich ordynowania;
4. wytyczne terapeutyczne i standardy opieki pielęgniarской w chorobach przewlekłych;
5. zasady i metody edukacji osób zdrowych i chorych w chorobach przewlekłych;
6. rolę pielęgniarki w koordynowanej opiece zdrowotnej;
7. problematykę zarządzania zespołami pielęgniarскими i organizacjami opieki zdrowotnej;
8. uwarunkowania rozwoju jakości usług zdrowotnych;
9. regulacje prawne dotyczące wykonywania zawodu pielęgniarki i udzielania świadczeń zdrowotnych;
10. metodologię badań naukowych i zasady ich prowadzenia;
11. wymagania dotyczące przygotowywania publikacji naukowych;
12. kierunki rozwoju pielęgniarstwa w Europie i na świecie;
13. zasady udzielania świadczeń zdrowotnych w opiece długoterminowej;
14. uwarunkowania kulturowe i religijne sprawowania opieki pielęgniarской nad pacjentami różnych narodowości i wyznań;
15. metodykę kształcenia zawodowego.

W zakresie kompetencji społecznych student zna i potrafi:

1. dokonywać krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych;
2. formułować opinie dotyczące różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgać porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
3. okazywać dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową;
4. rozwiązywać złożone problemy etyczne związane z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywać priorytety w realizacji określonych zadań;
5. ponosić odpowiedzialność za realizowane świadczenia zdrowotne;
6. wykazywać profesjonalne podejście do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów.

VII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA POEKSPOZYCYJNEGO W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA NARAŻENIA ZAWODOWEGO NA MATERIAŁ ZAKAŻNY

CEL

Celem procedury jest określenie zasad postępowania w przypadku wystąpienia u studentów PAM ekspozycji na materiał potencjalnie zakaźny podczas wykonywania czynności zawodowych w trakcie praktyki zawodowej.

ZASTOSOWANIA

Procedura obowiązuje osoby wymienione mające kontakt z materiałem potencjalnie zakaźnym.

NALEŻY PODDAĆ SIĘ PROCEDURZE OBOWIĄZUJĄCEJ W DANYM PODMIOCIE LECZNICZYM I POSTĘPOWAĆ ZGODNIE Z ZALECENIAMI LEKARSKIMI.

Informację o procedurze i zasadach obowiązujących w danym podmiocie leczniczym w zakresie postępowania po ekspozycji przekazuje studentom opiekun praktyk zawodowych.

PODSTAWOWE DEFINICJE

- **EKSPOZYCJA ZAWODOWA** – narażenie na materiał potencjalnie zakaźny w związku z wykonywaną pracą. Do zakażenia HIV, HBV i HCV może dojść poprzez: naruszenie ciągłości skóry zanieczyszczonym wyrobem medycznym, oraz zachłapanie materiałem zakaźnym błony śluzowej lub uszkodzonej skóry.
- **POSTĘPOWANIE POEKSPOZYCYJNE** – działania stosowane w celu zminimalizowania ryzyka zakażenia HIV, HBV, HCV oraz monitorowanie w kierunku wczesnego zakażenia HIV, HBV, HCV.
- **PROFILAKTYKA ZAKAŻENIA HIV** – polega na stosowaniu przez 28 dni 3 leków antywirusowych. Profilaktykę należy rozpocząć jak najszybciej do 4 godzin, najpóźniej do 48 godzin.
- **PROFILAKTYKA ZAKAŻENIA HBV** – polega na podaniu szczepionki lub szczepionki i immunoglobuliny osobom wrażliwym na zakażenie.
- **NIE MA PROFILAKTYKI ZAKAŻENIA HCV** – jednak wczesne wykrycie zakażenia pozwala na wczesne wdrożenie skutecznego leczenia.
- **EKSPONOWANY** – osoba która uległa ekspozycji zawodowej.
- **PACJENT ŹRÓDŁOWY (ŹRÓDŁO EKSPOZYCJI ZAWODOWEJ)** – osoba, której krew lub wydzieliny są źródłem ekspozycji zawodowej.
- **MATERIAŁ POTENCJALNIE ZAKAŻNY** – wydzieliny, w których znajduje się ilość wirusa wystarczająca do zakażenia.
- **MATERIAŁAMI ZAKAŻNYMI SĄ:** krew, płyn mózgowo-rdzeniowy, opłucnowy, maziowy, osierdziowy, otrzewnowy, tkanki nieustraszone formaliną, nasienie, wydzielina z dróg rodnych, inne wydzieliny i wydaliny zanieczyszczone krwią, ślina (dotyczy tylko HBV w przypadku pogryzienia).
- **MATERIAŁEM NIEZAKAŻNYM SĄ:** mocz, kał, łzy, pot, ślina, wymiociny, płwocina (o ile nie są zanieczyszczone krwią).

ODPOWIEDZIALNOŚĆ I UPRAWNIENIA

1. Za zapoznanie pracowników z procedurą oraz prawidłowe jej stosowanie odpowiada bezpośredni przełożony.
2. Zapoznanie studentów z procedurą realizowane jest:
 - a) podczas zajęć dydaktycznych z BHP dla wszystkich studentów rozpoczynających naukę w Uczelni,

- b) podczas zajęć w czasie studiów przez prowadzącego: ćwiczenia, koła naukowe, zajęcia laboratoryjne, jeżeli może dojść do ekspozycji na materiał potencjalnie zakaźny,
 - c) procedura dostępna jest na stronach Uczelni.
3. Za stosowanie się do procedury odpowiedzialny jest każdy, mający kontakt z materiałem potencjalnie zakaźnym.
4. Za wdrożenie procedury i zastosowanie jej zgodnie z zasadami postępowania i zaleceniami lekarskimi odpowiada zawsze osoba eksponowana.
5. Procedurę opracowano na podstawie:
- a) Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (z późniejszymi zmianami) ,
 - b) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 19 czerwca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac związanych z narażeniem na zranienie ostrymi narzędziami używanymi przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych (z późniejszymi zmianami),
 - c) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (z późniejszymi zmianami),
 - d) Dyrektywa 2000/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 września 2000 r.
w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie czynników biologicznych w miejscu pracy (Dz. U. WE L 2000.262.21),
 - e) Zaleceń Polskiego Towarzystwa Naukowego AIDS, Warszawa 2025.

OPIS POSTĘPOWANIA

NAJLEPSZĄ OCHRONĄ PRZED ZAWODOWĄ TRANSMISJĄ HIV, HBV I HCV JEST UNIKANIE EKSPOZYCJI:

- 1. Przestrzegaj właściwego stosowania procedur.
- 2. Pracuj zawsze w rękawiczkach i ubraniu ochronnym.
- 3. W przypadku wykonywania procedur, w czasie których istnieje ryzyko zachlapania, zawsze stosuj środki ochrony oczu i twarzy (maski, okulary ochronne, przyłbice).
- 4. Dobrze organizuj miejsce pracy. Nie przechodź nawet kilku kroków z niezabezpieczonym ostrym narzędziem – ryzykujesz skałeczeniem siebie i innych osób.
- 5. Nie zakładaj zatyczki z powrotem na zużytą igłę .
- 6. Upewnij się, że pojemnik na zużyte igły znajduje się w zasięgu ręki podczas wykonywania procedur inwazyjnych.
- 7. Ostry sprzęt umieszczaj w twardych pojemnikach (specjalnie do tego przeznaczonych), a odpady medyczne – w przeznaczonych do tego koszach na odpady.
- 8. Nie wyrzucaj ostrych narzędzi do worków na odpady – dzięki temu ochronisz siebie i osoby sprzątające i transportujące odpady.

9. Zanieczyszczone narzędzia umieszczaj w bezpieczny sposób w miejscu dla nich przeznaczonym.
10. Zawsze stosuj bezpieczny sprzęt zabezpieczający przed zakłuciem, jeśli jest to możliwe.
11. Zawsze stosuj zamknięte systemy do pobierania krwi.
12. Jeśli nie byłeś jeszcze szczepiony przeciw WZW B – zaszczep się.

PIERWSZA POMOC / CO MUSISZ ZROBIĆ, KIEDY DOJDZIE DO:

- **NARUSZENIA CIĄGŁOŚCI SKÓRY/ USZKODZENIE SKÓRY:**
 - nie wyciskać
 - nie tamować krwi
 - przemyć ranę pod bieżącą wodą
 - ranę można umyć wodą z mydłem
 - zdezynfekować preparatem niealkoholowym (NIE UŻYWAMY PREPARATÓW ALKOHOLOWYCH)
- **ZACHLAPANIA BŁON ŚLUZOWYCH**
 - zachlapanie błony śluzowe oka kilkakrotnie przepłukać solą fizjologiczną lub wodą Aqua pro injectione;
 - zachlapaną jamę ustną lub nosową przepłukać kilka razy wodą

W przypadku wystąpienia ekspozycji zawodowej na terenie podmiotu leczniczego, należy zgłosić ekspozycję zawodową:

- opiekunowi praktyk zawodowych
- Inspektorowi BHP na uczelni – wzór informacji o zdarzeniu dostępny poniżej.

INFORMACJA O ZDARZENIU – PRZEKAZAĆ INSPEKTOROWI BHP PAM
(druk na stronie Uczelni pod adresem: <https://pam.poznan.pl/student/strefa-studenta/>)

1. Imię i nazwisko oraz PESEL osoby eksponowanej
.....
2. Kierunek studiów:
.....
3. Miejsce zdarzenia
.....
4. Krótki opis zdarzenia:
.....
.....
.....
.....
.....
5. Informacje dotyczące źródła zakażenia
.....
.....
.....
6. Inne ewentualne informacje
.....
.....
.....
7. Potwierdzenie zdarzenia przez opiekuna praktyki
.....
.....

Data, pieczęć i podpis opiekuna praktyki

.....

Data, imię i nazwisko studenta

.....

Oświadczenie studenta:

1. Zapoznałam/em się z Regulaminem Praktyk Zawodowych Wydziału Nauk Medycznych Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I.
2. Zapoznałem się z dokumentem pn.: „Procedura postępowania poekspozycyjnego w przypadku wystąpienia narażenia zawodowego na materiał zakaźny.”

.....

(data i czytelny podpis studenta)

VIII. KRYTERIA OCENY UMIEJĘTNOŚCI PRAKTYCZNYCH

ZAKRES OCENY	SPOSÓB WYKONANIA CZYNNOŚCI		
	2 pkt.	1 pkt.	0 pkt.
Zasady	Przestrzega zasad, właściwa technika i kolejność wykonywania czynności	Przestrzega zasad po ukierunkowaniu	Nie przestrzega zasad, chaotycznie wykonuje działania
Sprawność	Czynności wykonuje pewnie, energicznie	Czynności wykonuje mało pewnie, po krótkim zastanowieniu	Czynności wykonuje niepewnie, bardzo wolno
Skuteczność	Postępowanie uwzględnia sytuację pacjenta, osiąga cel	Nie zawsze uwzględnia sytuację zdrowotną pacjenta, osiąga cel po ukierunkowaniu	Nie bierze pod uwagę indywidualnej sytuacji pacjenta, nie osiąga celu
Samodzielność	Działania wykonuje całkowicie samodzielnie	Wymaga przypomnienia i ukierunkowania w niektórych działaniach	Wymaga naprowadzania i stałego przypominania w każdym działaniu
Komunikowanie się z pacjentem	Poprawny, samodzielny skuteczny dobór treści	Wymaga naprowadzenia, ukierunkowania w wyborze treści	Nie potrafi utrzymać kontaktu werbalnego z pacjentem
Postawa	Potrafi krytycznie oceniać i analizować swoje postępowanie, współpracuje z zespołem terapeutycznym, pełna identyfikacja z rolą zawodową	Ma trudności w krytycznej ocenie i analizie swojego postępowania, we współpracy z zespołem terapeutycznym oraz identyfikacji z rolą zawodową	Nie potrafi krytycznie ocenić i analizować swojego postępowania, nie współpracuje z zespołem terapeutycznym, nie identyfikuje się z rolą zawodową

EUROPEJSKI SYSTEM OCEN			
Punktacja	Ocena	ECTS	Definicja przyjęta w programach UE
12-11	5.0 – bardzo dobry	A	Wysoki poziom wykonania czynności – wyniki z dopuszczeniem jedynie drugorzędnych błędów.
10	4.5 – dobry plus	B	Powyżej średniego standardu – z pewnymi błędami.
9	4.0 – dobry	C	Generalnie solidna praca z zauważalnymi błędami.

8	3.5 – dostateczny plus	D	Zadowalający, ale ze znaczącymi brakami.
7	3.0 – dostateczny	E	Praca spełnia minimalne kryteria.
6-0	2.0 – niedostateczny	F	Praca nie spełnia minimalnych kryteriów – student wymaga powtórzenia całości materiału.